

Т. Є. Масицька

**Українська мова як іноземна:
комунікація**

навчально-методичні рекомендації
до вивчення вибіркового освітнього компонента

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української мови та лінгводидактики

Т. Є. Мацицька

Українська мова як іноземна: комунікація

навчально-методичні рекомендації
до вивчення вибіркового освітнього компонента

Луцьк
Вежа-Друк
2024

УДК 811.161.2'27(072)
М 31

До друку рекомендувала науково-методична рада
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 9 від 15.05.2024 року)

Рецензенти:

З. О. Пахолок, доктор філологічних наук, професор кафедри інформаційної діяльності та туризму Луцького інституту розвитку людини ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини “Україна”;

Ю. С. Васейко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри полоністики і перекладу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

М 31 **Масицька Т. Є.**

Українська мова як іноземна: комунікація: навчально-методичні рекомендації до вивчення вибіркового освітнього компонента. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 56 с.

У навчально-методичних рекомендаціях представлено структуру вибіркового освітнього компонента «Українська мова як іноземна: комунікація», запропоновано зміст лекційних і практичних занять, завдання для самостійної роботи, схему оцінювання знань здобувачів вищої освіти та список рекомендованих джерел.

Для здобувачів вищої освіти, магістрантів, аспірантів, викладачів.

УДК 811.161.2'27(072)

© Масицька Т.Є., 2024

Зміст

Передмова.....	4
Опис освітнього компонента	5
Мета і завдання освітнього компонента.....	5
Структура навчальної дисципліни	6
Лекційні заняття.....	8
Практичні заняття	19
Завдання для самостійного опрацювання	45
Підсумковий контроль	45
Перелік питань до заліку.....	46
Шкала оцінювання знань здобувачів освіти	47
Рекомендовані джерела інформації	48

Передмова

Навчально-методичні рекомендації до вибіркового освітнього компонента «Українська мова як іноземна: комунікація» призначені для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня всіх спеціальностей. Навчально-методичні рекомендації складено з орієнтиром на можливість вільного проектування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Вибірковий освітній компонент репрезентує особливості організації навчальних занять з української мови як іноземної з іноземцями. Основна увага під час вивчення вибіркової дисципліни зацентрована на специфіці проведення занять з іноземцями, залежно від національності, методах навчання української мови як іноземної, способах подання лексичного матеріалу.

Вибірковий освітній компонент складений з 2-х змістових модулів: «Міжкультурна комунікація в контексті навчання українській мові як іноземній» і «Лінгводидактичні особливості навчальних занять з української мови як іноземної». Зміст і структура навчального курсу спрямовані на усвідомлення основ і компонентів професійної майстерності й вироблення необхідних умінь у здобувачів вищої освіти.

Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня усіх спеціальностей	вибіркова
Загальна кількість годин 150 Кількість кредитів 5		Рік навчання 4
		Семестр 8-ий
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік (8 семестр)
Мова навчання	українська	

Мета і завдання освітнього компонента

Специфіка організації заняття з іноземцями; методи навчання української мови як іноземної; способи подання мовного матеріалу в підручниках і посібниках з української мови як іноземної; специфіка роботи з лексикою; шляхи розширення активного і пасивного словника студентів-іноземців; способи закріплення нової лексики; особливості комунікації.

Курс допоможе стати професіоналом, навчить працювати з іноземцями, оволодіти вербальною комунікацією.

Результати навчання.

Майбутні бакалаври в результаті вивчення вибіркового курсу «Українська мова як іноземна: комунікація» здобудуть такі компетентності:

- ◆ здатність застосовувати на практиці методику навчання української мови як іноземної;
- ◆ здатність працювати в команді та автономно;
- ◆ здатність бути критичним і самокритичним;
- ◆ здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями та технологіями;

- ♦ здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, узагальнення та систематизації;
- ♦ здатність до організації ефективної навчальної комунікації зі студентами-іноземцями;
- ♦ здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання:

- ♦ вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою у сфері професійної комунікації;
- ♦ добирати необхідну інформацію з різних джерел (із фахової літератури та електронних баз), критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- ♦ знати й розуміти методику викладання української мови як іноземної;
- ♦ розробляти стратегію і тактику ефективної мовленнєвої поведінки залежно від професійної комунікативної ситуації;
- ♦ розробляти навчальні ігрові вправи для студентів-іноземців;
- ♦ організовувати процес свого навчання й самоосвіти;
- ♦ використовувати інформаційні й комунікаційні технології для оптимізації вирішення різноманітних навчальних завдань.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр.	Конс.	Сам. роб.	*Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1.						
Міжкультурна комунікація в контексті навчання українській мові як іноземній						
Тема 1. Українська мова як іноземна: організаційні аспекти навчання.	3	2		1		
Тема 2. Становлення і розвиток методики викладання української мови як іноземної.	15	2	2	1	10	10б.
Тема 3. Проблеми міжкультурної комунікації під час вивчення української мови як іноземної.	13		2	1	10	10б.
Тема 4. Особливості міжкультурної комунікація в контексті навчання українській мові як іноземній: успішний діалог.	13		2	1	10	10б.
Разом за змістовим модулем 1.	44	4	6	4	30	30б.
Змістовий модуль 2.						
Лінгводидактичні особливості навчальних занять з української мови як іноземної						
Тема 5. Значення мовних норм у процесі вивчення української мови як	3	2		1		

іноземної.						
Тема 6. Краще знавчо-орієнтована методика у викладанні української мови як іноземної.	13		2	1	10	10б.
Тема 7. Особливості вивчення текстів пісень на заняттях з української мови як іноземної.	13		2	1	10	10б.
Тема 8. Інноваційні технології в навчанні іноземців.	20	2	2	1	15	10б.
Тема 9. Гра як форма навчальної діяльності на заняттях з української мови як іноземної.	20	2	2	1	15	10б.
Тема 10. Навчальна екскурсія на занятті української мови як іноземної.	19		4		15	20б.
Тема 11. Інтернет-технології на заняттях з української мови як іноземної.	18		2	1	15	10б.
Разом за змістовим модулем 2.	106	6	14	6	80	70 б.
Усього годин /балів за семестр	150	10	20	10	110	100 б.

Лекційні заняття

Тема 1. Українська мова як іноземна: організаційні аспекти навчання

1. Чому іноземці вчать українську мову?
2. Організація навчального процесу.
3. Як мотивувати іноземця вивчати українську мову?
4. Які труднощі виникають в іноземців під час вивчення української мови?

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : робоча програма нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Вид 4-те, випр. і доп. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 24 с.

Данилюк Н., Масицька Т. Навчально-методична база для вивчення української мови як іноземної на підготовчому відділенні. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*, vol. VIII/1: 2020, pp. 19–32.

Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація: навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 232 с.

Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : робоча програма нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Вид 5-те, випр. і доп. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 24 с.

Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : силабус нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 32 с.

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 324 с.

Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія. Київ : Фенікс, 2019. С.10–67.

Додаткова література:

Веретюк Т. Метод «Case-Study» при вивченні української мови як іноземної. *Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тенденції : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 23 лют. 2023 р.* / Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків : [б.в.], 2023. С. 30–34. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10306>

Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України. URL: <https://speakukraine.net/>

Кушнір І. М. Сучасна лінгводидактична парадигма навчання української мови як іноземної. *Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19 квітня.* Білоцерківський НАУ, 2019. С. 33–34. URL: https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/zbirnik_tez_aktual_problem_viklad_ukr_movi_uak_inozem.pdf

Масицька Т. Є. Значення мовних норм у процесі вивчення української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної.* Львів, 2014. Вип. 9. С. 28–35.

Тимчук І. М. Проблеми навчання іноземних студентів у процесі вивчення української мови в умовах довузівської підготовки. *Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19 квітня.* Білоцерківський НАУ, 2019. С. 70–73. URL: https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/zbirnik_tez_aktual_problem_viklad_ukr_movi_uak_inozem.pdf

Поя Анастасія. «Я хотіла розуміти звернення Зеленського»: історії іноземців, які вчать українську. *Українська правда. Життя.* URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2023/07/11/255326/>

Українська мова зацікавила іноземців! *Факти ICTV* URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Q-7J7ApXubY>

Шаповалова Олена. Іноземні студенти: хто і чому обрав для навчання Україну? Блог Олени Шаповалової. URL: https://lb.ua/blog/olena_shapovalova/591819_inozemni_studenti_ho_i_chomu_obrav.html

Швець Г. Д. Основні напрями наукових досліджень у галузі викладання української мови як іноземної. *Міжнаціональна комунікація – полілог культур (актуальні питання навчання іноземців): зб. наук. праць*. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. С. 35–40

Inna S. Berkeshchuk, Ivanna M. Struk, Oksana V. Maksymiuk, Tetiana E. Masytska, Igor V. Chorny E. Modern Technologies and Applications of ICT in the Training Process of Teachers-Philologists. *International Journal of Higher Education*. 2020. Vol.9. No.7. P. 84–93. (Special Issue).

Тема 2. Методика викладання української мови як іноземної

1. Методи і прийоми у викладанні української мови як іноземної.
2. Етапи процесу навчання.
3. Методичні праці для вивчення української мови як іноземної.
4. Підручники та посібники для вивчення української мови як іноземної.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Бей Л. Б., Тростинська О. М. Проблеми викладання української мови різним категоріям іноземних студентів. *Вісник Харківського Національного університету ім. В. Н. Каразіна*. 2017. № 12. С. 42–49.

Кричківська О. В., Бутковська О. С. Сучасні методики мовної підготовки іноземних студентів. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 5

(23). С. 310–322. URL : <http://perspectives.pp.ua /index.php/vno /article /view/12040/12101>

Швець Г. Д. Становлення методики викладання української мови як іноземної. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія*. 2013. Вип. 39(4). С. 361–369.

Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія. Київ : Фенікс, 2019. С.10–67.

Додаткова література:

Данилюк Н., Масицька Т. Навчально-методична база для вивчення української мови як іноземної на підготовчому відділенні. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*, vol. VIII/1: 2020, pp. 19–32.

Дерба С. М. Знайомство з Україною : навч. посібник з укр. мови для інозем. студ. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Фенікс, 2013. 96 с.

Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : робоча програма нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Вид 5-те, випр. і доп. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 24 с.

Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : силабус нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 32 с.

Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>

Кочан І. Становлення і розвиток методики викладання української мови. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2012. Вип. 7. С. 17–24)

Мазурик Д. Державний стандарт з української мови як іноземної в термінах. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2016. Вип. 12. С. 121–125.

Посібники для іноземців:

Голованенко Є. О., Дегтярєва Т. О., Дядченко Г. В. Ukrainian for Foreigners. A 1. Українська для іноземців. Рівень А1. Суми : Університетська книга, 2023. 279 с.

Дегтярєва Т. О. Українська для іноземців. Ukrainian elementary. Суми : Університетська книга, 2022, 400 с.

Дегтярєва Т. О., Дядченко, Г. В, Кулішенко Л. А. Українська мова для іноземців у таблицях та коментарях: навч. посібник. Суми: СумДУ, 2021. 123 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83665>

Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців. Практикум (Рівні В1–В2). Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2017. 2-е вид., зм. й доп. 212 с.

Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2017. 218 с

Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація: навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 232 с.

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 324 с.

Українська мова для іноземців. Рівень А1: навч. посібник / Голованенко Є. О., Дегтярєва Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Суми: ПФ Видавництво «Університетська книга», 2020. 279 с. URL: https://www.yakaboo.ua/ua/ukrains-ka-mova-dlja-inozemciv-riven-a1.html#media_popup_fragment

Практикум з української мови для іноземних англомовних студентів 1-го курсу / упор. Л. В. Фоміна, А. М. Дудка, І. І. Кулікова, О. В. Самолисова. Харків : ХНМУ, 2017. 90 с.

Синчак О. Яблуко : підручник з української мови як іноземної. Львів : Вид-во УКУ, 2015. 360 с.

Danyluk N., Masytska T., O'Brien D., Rohach O. The main features of the Ukrainian grammar: a reference textbook for foreigners. Lutsk : Nadstyrja, 2022. 128 p.

Тема 3. Значення мовних норм у процесі вивчення української мови як іноземної

1. Процес формування мовної культури у студентів-іноземців.
2. Поняття «мовна норма».
3. Правила вимови голосних та приголосних звуків.
4. Норми наголошування та інтонування.
5. Лексичні норми.
6. Морфологічні норми.
7. Синтаксичні норми.
8. Стилiстичні та фразеологічні норми.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Данилюк Н., Масицька Т. Навчально-методична база для вивчення української мови як іноземної на підготовчому відділенні. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*, vol. VIII/1: 2020, pp. 19–32.

Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : силабус нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 32 с.

Масицька Т. Є. Значення мовних норм у процесі вивчення української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2014. Вип. 9. С. 28–35.

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 324 с.

Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія. Київ : Фенікс, 2019. С.10–67.

Додаткова література:

Антонів О. Граматичний матеріал у дистанційному курсі української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2010. Випуск 5. С.128–136.

Бойчук О. А. Особливості вивчення української мови як іноземної угорцями (типові граматичні помилки). *Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19 квітня*. Білоцерківський НАУ, 2019. С. 10–11. URL: https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/zbirnik_tez_aktual_problem_viklad_ukr_movi_uak_inozem.pdf

Зозуля І. Є. Особливості методики викладання граматики української мови як іноземної. *Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19 квітня*. Білоцерківський НАУ, 2019. С. 24–27. URL: https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/zbirnik_tez_aktual_problem_viklad_ukr_movi_uak_inozem.pdf

Донченко Т. Вивчення фонетики і графіки української мови як іноземної (на матеріалі поезії). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2008. Випуск 3. С.180–190.

Донченко Т. Вивчення фонетики української мови студентами-іноземцями. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2010. Випуск 5. С.75–81.

Рудакова Т. М. Мовний бар'єр на заняттях з української мови як іноземної: причини виникнення та способи подолання. *Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19 квітня*. Білоцерківський НАУ, 2019. С. 60–61. URL: https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/zbirnik_tez_aktual_problem_viklad_ukr_movi_uak_inozem.pdf

Словник синонімів української мови : В 2 т. / ред. кол. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк та ін.]. Київ : Наук. думка, 1999 – 2000.

Тема 4. Інноваційні технології в навчанні іноземців

1. Традиційні технології у вивченні української мови як іноземної.
2. Впровадження в навчальний процес інноваційних технологій.
3. Інтерактивні прийоми у вивченні мови.
4. Технічне вдосконалення процесу навчання.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Інноваційні педагогічні технології : посібник / За ред. О. І. Огієнко; Авт.кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л. Радченко, К. В. Годлевська, Ю. М. Кобюк. Київ 2015. 314 с.

Лагодзінська В. С. Традиційні й інноваційні методи навчання іноземних мов. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/5627>

Лещенко Т. Шевченко О. Інноваційні підходи у викладанні української мови як іноземної. *Мова. Свідомість. Концепт.* : зб. наук. статей. Мелітополь: МДПУ ім. Б.Хмельницького, 2016. С. 250–253.

Шевченко О. М. Інноваційні методи та сучасні інформаційні технології у навчанні української мови іноземних студентів. *Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 19 березня 2020 р.* Полтава, 2020. С. 256–258.

Щепанська Христина. Інформаційні технології на заняттях української мови як іноземної в умовах дистанційного навчання. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної.* 2023. Випуск 17. С. 50–57

Додаткова література:

Бондар Ю. О. Роль інтернет-технологій у навчанні іноземній мові. *Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам : матеріали Міжнародного науково-методичного семінару (м. Харків, 20 лютого 2020 року).* Харків : ХНАДУ, 2020. С. 24–27.

Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібн. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.

Лах Мар'яна Романівна. Інноваційні технології навчання в сучасній школі. URL : <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/>

Романюк Анна. Вивчаємо англійську з новими технологіями: 10 найкращих VR-застосунків. URL: <https://cambridge.ua/uk/blog/10-luchshikh-vr-prilozheniy-dlya-izucheniya-angliyskogo/>

Левинська О. Б. Огляд інноваційних педагогічних технологій: мотивація до навчання. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4pqzuq9ZIZ8>

Крамаренко О. Інноваційні технології навчання. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wLF4qUoV-ME>

Пометун О. Що таке інтерактивне навчання і чому воно ефективне. URL: https://www.youtube.com/watch?v=BEXRzDR_6hg

Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи. *Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Тернопіль, 28 квітня, 2022), 234 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/730407/1>

Тема 5. Гра як форма навчальної діяльності на заняттях з української мови як іноземної

1. Гра як ефективний засіб навчання.
2. Методичне вивчення ігрових форм і методів навчання іноземної мови.
3. Класифікація навчальних ігор на заняттях з української мови як іноземної.
4. Моделювання навчальної гри.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 324 с.

Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія. Київ : Фенікс, 2019. С.134–146.

Шевченко О. М., Владимірова В. І. Рольові ігри на заняттях з української мови як іноземної. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Полтава, 25 травня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 281–285.

Шевченко О. М. Інноваційні методи та сучасні інформаційні технології у навчанні української мови іноземних студентів. *Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : мат. Всеукраїнської навч.-наук. конференції з міжнародною участю, м. Полтава, 19 березня 2020 р.* Полтава, 2020. С. 256–258.

Додаткова література:

П'яст Н. Й. Ігри як один із методів навчання на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). *Гуманізм та освіта. Електронне наукове видання матеріалів.* URL: http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Pyast_Gorchynska.php

Світлик М. Д. Ігрові вправи та рольові ігри – ефективні методи викладання української мови як іноземної. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19 квітня.* Білоцерківський НАУ, 2019. С. 64–67. URL: https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/tezy/zbirnik_tez_aktual_problem_viklad_ukr_movi_uak_inozem.pdf

Синчак О. Яблуко. Я буду любити українську культуру: дод. «Комунікативні ігри та розваги» до підруч. з укр. мови як інозем.: вищ. рівень. Львів : Вид-во УКУ, 2015. 143 с.

Shevchenko O. Conceptual foundations of the lingvoculturological approach to teaching Ukrainian to foreign students. *Modern science and practice. Abstracts of III International Scientific and Practical Conference.* 2021. P. 71–72.

Shevchenko O., Leshchenko T. Improvement of language training of foreign students. *Problems of practice, science and ways to solve them. Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference.* 2021. P. 99–101.

Практичні заняття

Практичне заняття 1

Методика викладання української мови як іноземної

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Методи і прийоми у викладанні української мови як іноземної.
2. Етапи процесу навчання.
3. Методичні праці для вивчення української мови як іноземної.
4. Підручники та посібники для вивчення української мови як іноземної.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Бей Л. Б., Тростинська О. М. Проблеми викладання української мови різним категоріям іноземних студентів. *Вісник Харківського Національного університету ім. В. Н. Каразіна*. 2017. № 12. С. 42–49.

Кричківська О. В., Бутковська О. С. Сучасні методики мовної підготовки іноземних студентів. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 5 (23). С. 310–322. URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/12040/12101>

Космеда Тетяна. Проблеми методики викладання української мови як іноземної на сторінках журналу «Studia ukrainica varsoviensia» (2013–2022: до 10-літнього ювілею). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С.102–111. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/issue/view/275>

Станкевич Ніна. Види мовленнєвої діяльності на етапах вивчення української мови як іноземної: напрями та перспективи наукових досліджень. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С.91–101. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/issue/view/275>

Степаненко О. К., Ланова Т. В., Матусевич Л. М. Сучасні методики вивчення української мови як іноземної. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. 2022. № 18. С. 73–77. URL: <https://typeset.io/pdf/modern-methods-of-studying-the-ukrainian-as-a-foreign-k9hcb87j.pdf>

Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія. Київ : Фенікс, 2019. С.10–67.

Додаткова література:

Данилюк Н., Масицька Т. Навчально-методична база для вивчення української мови як іноземної на підготовчому відділенні. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*, vol. VIII/1: 2020, pp. 19–32.

Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : робоча програма нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Вид 5-те, випр. і доп. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 24 с.

Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : силабус нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 32 с.

Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>

Зубков В. *Lingva Incognita*. Харків : Віват, 2019. 208 с.

Кочан І. Становлення і розвиток методики викладання української мови. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2012. Вип. 7. С. 17–24.

Мазурик Д. Способи визначення рівня володіння українською мовою як іноземною. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Вип. Ч.ІІ*. Львів, 2006. С.111–115.

Мазурик Д. Використання ілюстративних дескрипторів Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (РРЕ) в курсі УМІ. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2007. Вип. 2. С.66–71.

Мазурик Д. Державний стандарт з української мови як іноземної в термінах. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2016. Вип. 12. С. 121–125.

Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація. *Вті читання Анатолія Вадимовича Свідзинського : матеріали доповідей* (Луцьк, 29 лютого – 01 березня 2024 р.). Луцьк : Вежа-Друк, 2024. С. 28–30. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23777>

Мірзоян Надія. Поєднання інтерактивних методів і сучасних інформаційних технологій при комунікативному підході до вивчення української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Випуск 10. С. 44–51.

Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики. URL: <https://speakukraine.net/>

Швець Г. Д. Становлення методики викладання української мови як іноземної. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія*. 2013. Вип. 39(4). С. 361–369.

Посібники для іноземців:

Барчук О. Г., Волкова О. М., Ворона Н. О. та ін. Українська мова для іноземців : навчальний посібник.; за ред. Т. О. Дегтярьової. Вид. 3, стер. Суми : Університетська книга, 2018. 400 с.

Волкова О. М., Ворона Н. О., Голованенко Є. О. та ін. *Ukrainian for Beginners*. Українська для студентів-іноземців. Початковий рівень. Суми : Університетська книга, 2023. 305 с.

Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. *Ukrainian for Foreigners A1*. Українська мова для іноземців. Рівень А1. Суми : Університетська книга, 2023. 279 с.

Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В., Кулішенко Л. А. Українська мова для іноземців у таблицях та коментарях: навч. посібник.

Суми: СумДУ, 2021. 123 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83665>

Дерба С. М. Знайомство з Україною : навч. посібник з укр. мови для інозем. студ. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Фенікс, 2013. 96 с.

Ключ до України: міста і люди : підручник з української мови як іноземної (рівні B2–C1) / І. Ключковська та ін. Львів : Колір ПРО, 2020. Ч. 1. 200 с.

Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців. Практикум (Рівні B1–B2). Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2017. 2-е вид., зм. й доп. 212 с.

Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2017. 218 с

Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація: навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 232 с.

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 324 с.

Українська мова для іноземців. Рівень А1: навч. посібник / Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Суми: ПФ Видавництво «Університетська книга», 2020. 279 с. URL: https://www.yakaboo.ua/ua/ukrains-ka-mova-dlja-inozemciv-riven-a1.html#media_popup_fragment

Практикум з української мови для іноземних англомовних студентів 1-го курсу / упор. Л. В. Фоміна, А. М. Дудка, І. І. Кулікова, О. В. Самолисова. Харків : ХНМУ, 2017. 90 с.

Синчак О. Яблуко : підручник з української мови як іноземної. Львів : Вид-во УКУ, 2015. 360 с.

Danyluk N., Masytska T., O'Brien D., Rohach O. The main features of the Ukrainian grammar: a reference textbook for foreigners. Lutsk : Nadstyrja, 2022. 128 p.

II. Завдання.

1. Схарактеризуйте навчальний посібник з української мови для іноземців (на вибір).
2. Який посібник з української мови як іноземної ви порадили б для вивчення української мови?
3. Ознайомтеся зі статтею Данилюк Н., Масицька Т. Навчально-методична база для вивчення української мови як іноземної на підготовчому відділенні. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*, vol. VIII/1: 2020, pp. 19–32. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream>

Практичне заняття 2 **Проблеми міжкультурної комунікації** **під час вивчення української мови як іноземної**

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Аналіз понять «комунікація», «міжкультурна комунікація», «мовленнєвий етикет».
2. Міжкультурна комунікація як особлива форма спілкування.
3. Культурні відмінності національно-етнічного менталітету.
4. Вербальне та невербальне спілкування між комунікантами-носіями різних культур та мов.
5. Важливість вивчення української мови для успішної міжкультурної комунікації.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Галицька М. М. Міжкультурна комунікація та її значення для професійної діяльності майбутніх фахівців. Освітологічний дискурс. 2014. № 2. С. 23–32. URL: file:///C:/Users/admin/Downloads/osdys_2014_2_5.pdf

Костенко Д. В. Міжкультурна комунікація у сучасному світі. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка: збірник наукових праць*. 2018 р. № 30. С. 80–85.

Міжкультурна комунікація: теоретичні аспекти. URL: https://stud.com.ua/90288/kulturologiya/ponyattya_mizhkulturnoyi_komunikatsiyi

Особливості ділового спілкування та етикету в різних країнах. URL: <https://studfile.net/preview/5264039/page:13/>

Фецко Ірина. Традиції невербального вітання в міжкультурному просторі. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С.33–39. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/issue/view/275>

Додаткова література:

Данилюк І. В., Гресько В. В. Менталітет як провідна етнопсихологічна характеристика. *Вісник Одеського національного університету. Психологія*. 2017. Том 22. №1 (43). С.65–76.

Козак А. В. Міжкультурна комунікація у контексті діалогу культур. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер. : Філологічні науки : зб. наук. пр. / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Вип. 118. С. 106–110.*

Особливості ділового спілкування в Азії. URL: <https://studfile.net/preview/9709426/page:20/>

Цісар Наталія. Українська мова як іноземна в китайській аудиторії: аспекти міжкультурної комунікації. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Випуск 10. С. 214–219.

Zbyr Iryna. Overcoming stereotypes in the korean-slavic Intercultural communication (based on the Korean-Ukrainian and Korean-Polish Intercultural Communication). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С. 40–49. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/issue/view/275>

II. Завдання 1. Визначте країну / жителів країни з інформації у поданому тексті.

1. Наприклад, у Європі засуджують за їхню манеру говорити занадто голосно. ... дуже часто для товариських не має ніякого значення, слухають їхнє мовлення чи ні. Для них набагато важливіше показати свою компетентність і відкритість. На відміну від них, дотримуються зовсім іншої точки зору: вони вважають, що не слід втручатися в чужі справи. Тому в них дуже розвинена здатність направляти свою промову прямо на потрібного партнера і при цьому враховувати не тільки шум, але і відстань (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.65).

2. Наступним засобом паравербальної комунікації є манера, з одного боку, говорити багатослівно, а з іншого – лаконічно, не використовуючи надто багато слів. У багатьох культурах часто зміст висловлювання має другорядний характер. Високо цінують таку манеру в, у мові та літературі яких зміст і значення сказаного не є головним. Там перевага віддана грі слів. Різні слова вживають в одному і тому ж значенні. дуже люблять висловлювати одну і ту ж думку різними словами (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.66).

3. За уявленнями характер людини визначають не що інше, як три основних види голоси: голос Джелал, що означає силу, голос Джемал, що означає красу, і голос Кемаль – голос мудрості. У різних життєвих ситуаціях і в різних мовних актах людина використовує різні голоси і якості голосу <...>, іноді ховаючи за ними свої справжні почуття. Водна, вогняна, повітряна та ефірна якості пов'язані з конкретними людськими властивостями або станами, а також з тими цілями, які ставить перед собою людина, вступаючи в комунікацію (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.65).

4. Для того, щоб висловити знак захоплення, жителі та складуть три пальці, притискають їх до губ і відтворюють звук поцілунку (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.70).

5. У багатьох державах, таких як і, офіційний уклін є необхідним ритуалом при знайомстві (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.69).

6. До швидкомовних культур відносять носіїв мови (.....,,). (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.66).

7. У....., а також культурах, на відміну, наприклад, від культури чорношкірих американців, не прийнято голосно і багато розмовляти (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.65).

8.поклони надзвичайно поширені в, поплескування по тілу співрозмовника – в, усмішки – у, а обійми «hugs» – у (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.65).

9. Глибокий уклін виконує продавець, вітаючи в магазині покупця (а у великих універмагах продавцям навіть дають спеціальні уроки того, як слід виконувати цей жест), проте в менш формальних ситуаціях застосування глибокого поклону сьогодні зменшена. У той же час неглибокі поклони виконують і при вітанні, і при прощанні, і при обміні візитними картками. Їх виконують навіть при розмовах по телефону, оскільки навіть у дистанційному діалозі відчують, що знаходяться в тісному, як вони самі кажуть, «тілесному», контакті один з одним (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.87–88).

10. вважають велику кількість поглядів, спрямованих в обличчя або очі, знаком переваги і неповаги (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.159).

11. незгоду зі співрозмовником висловлюють кивком голови, який українець сприймає як твердження і згоду, а негативне похитування головою, прийняте в <...>, <...> можуть легко

прийняти за знак згоди (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.93–94).

12. Ми в спілкуванні не надаємо особливого значення лівій чи правій руці. Але будьте обережні на : не варто кому-небудь протягнути гроші або подарунок лівою рукою (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.102–103).

13. В при вітанні на знак вищого вшанування прийнято торкатися стоп батьків, старших братів і сестер, а також вчителів (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.105).

14. зазвичай не довіряють тому, хто не дивиться їм в очі. Відсутність прямого погляду теж може бути сприйнята із занепокоєнням. Навмисна відмова від такого погляду є засобом маніпулювання залежним партнером, якому таким чином показують, що він не цікавий і спілкування з ним сприймають як тягар (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.167).

Завдання 2.

Підготуйте есе на тему «Як спілкуватися з» (країна на вибір).

Практичне заняття 3

Особливості міжкультурної комунікації в контексті навчання українській мові як іноземній: успішний діалог

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Фактори, що впливають на міжкультурну комунікацію (особливості менталітету, мовні бар'єри тощо).
2. Роль мови у формуванні міжкультурної компетентності.

3. Особливості міжкультурної комунікації в процесі навчання української мови як іноземної.
4. Роль діалогу у процесі навчання.
5. Використання інтерактивних методик навчання, що сприяють міжкультурній взаємодії.
6. Аналіз прикладів успішної міжкультурної комунікації.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Безкоровайна Л. С., Штиленко О. Л. Про деякі особливості взаємодії викладача та іноземних студентів під час оволодіння останніми комунікативними навичками початкового рівня. *Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам : матеріали Міжнародного науково-методичного семінару (м. Харків, 20 лютого 2020 року)*. Харків : ХНАДУ, 2020. С. 15–18.

Костенко Д. В. Міжкультурна комунікація у сучасному світі. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка: збірник наукових праць*. 2018 р. № 30. С. 80–85.

Особливості ділового спілкування та етикету в різних країнах.
URL: [https:// studfile.net/preview/ 5264039/page:13/](https://studfile.net/preview/5264039/page:13/)

Додаткова література:

Данилюк І. В., Гресько В. В. Менталітет як провідна етнопсихологічна характеристика. *Вісник Одеського національного університету. Психологія*. 2017. Том 22. №1 (43). С.65–76.

Ковалинська І. В. Невербальна комунікація. Київ : Освіта України, 2014. 289 с.

Козак А. В. Міжкультурна комунікація у контексті діалогу культур. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер. : Філологічні науки : зб. наук. пр. / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім.*

Володимира Винниченка. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Вип. 118. С. 106–110.

Нігерійці України. Хто вони? *Ukrainer*. URL: <https://www.ukrainer.net/niherytsi-ukrainy/>

Міжкультурна комунікація: теоретичні аспекти. URL: https://stud.com.ua/90288/kulturologiya/ponyattya_mizhkulturnoyi_komunikatsiyi

Особливості ділового спілкування в Азії. URL: <https://studfile.net/preview/9709426/page:20/>

Цісар Наталія. Українська мова як іноземна в китайській аудиторії: аспекти міжкультурної комунікації. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Випуск 10. С. 214–219.

II. Завдання 1. Визначте країну / жителів країни з інформації у поданому тексті.

1. У, щоб звільнити працівника «за власним бажанням», його змушують виконувати марну працю і докладно звітувати. Інтелектуальну працю, когнітивне навантаження неможливо стимулювати грошима (Зубков В., *Lingva Incognita*, с.20–21).

2. культура, наприклад, відома всьому світу як система цінностей, яка схвалює і високо цінує посмішки на обличчях людей, навіть у ситуаціях, коли людина зовсім не відчуває позитивних почуттів (Ковалинська І., *Невербальна комунікація*, с.19).

3. В культурі невербальним вираженням нудьги є символічне погладжування рукою бороди, реальної чи уявної, здійснюване в останньому випадку по повітрю. Це означає, що подія, про яку йдеться в комунікативному акті, настільки тривала, що за цей час або у людини може вирости борода, або вона стане

великою і довгою, тобто подія (зазвичай це бесіда) надто затягнута (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.21).

4., як відомо, дуже традиційні в своїх рухах, а їхня культура явно низькокінетична (тобто в комунікації вони використовують мало жестів) (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.23).

5. Студенти з перестали відвідувати лекції. «Вона на нас кричить», – сказали вони про викладачку, що говорила голосно, чітко і ясно. Ця манера виявилася неприйнятною для студентів з, які звикли до інших фонетичних і риторичних параметрів (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.39).

6.корпорація Соса-Соса, назву якої намагаються зробити символом молодого покоління, вчинила саме так, підкоригувавши назву свого продукту в деяких країнах, з урахуванням їхніх національних, психологічних і мовних особливостей. Так, для з'явився напій «Salam-Cola», у назві якого враховуються національні і релігійні тонкощі («Salam» у перекладі з означає «мир»). У цей напій носить назву «Коку-Колі», що в перекладі означає «щастя в роті». На смак всі ці напої абсолютно однакові, але в назві враховані певні національні, культурні та ментальні особливості... (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с. 40).

7. внутрішнє розуміння обмеженості можливостей мови змушує представників цієї культури приділяти велику увагу суворим манерам та етикету. Адже вони чудово знають: те, що вимовляють вголос, і те, що насправді мають на увазі – це зовсім різні речі. Обережне ставлення до слова в культурах виявляється в тому, що у будь-якій ситуації намагаються завжди бути якомога стриманіше в своїх негативних або

стверджувальних висловлюваннях. Чемність часто буває важливіше правдивості. Саме тому для майже неможливо безпосередньо сказати співрозмовнику «ні». Стриманість і двозначність – найважливіша частина комунікації в (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с. 58–59).

8. ...у культурі вираз поваги з боку учня до вчителя повністю протилежний тому, що прийнятий в Канаді: стоячи перед учителем, учень зазвичай опускає очі. Дивитися прямо в очі людині, яка має більш високий соціальний статус, уникають представники багатьох культур, наприклад, (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.26).

9. Проблема полягала в тому, що профспілка робітників наказувала їм, відповідно до культурної традиції, переривати роботу на чай (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.38).

10. ...в культурі гідною вважається поведінка, за якої адресат не повинен бачити прояв поганих почуттів на твоєму обличчі, зокрема тому, що йому від цього теж може бути погано, і з цієї причини мовцеві потрібно посміхатися навіть у тих ситуаціях, коли він має негативні почуття (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.20).

11. Статус жінки в унеможливорює вживання обвинувачуваних жестів жінки на адресу чоловіка (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.23).

12. дуже не люблять, коли їх торкаються, ляскають по плечу і навіть тиснуть руку (Ковалинська І., Невербальна комунікація, с.24).

Завдання 2.

Підготуйте діалог з іноземцем / іноземкою, який / яка хоче вивчати українську мову (країна на вибір).

Практичне заняття 4 **Краснавчо-орієнтована методика** **у викладанні української мови як іноземної**

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Формування в іноземців здатності до взаєморозуміння з представниками інших культур.
2. Автентичний текст як ефективний засіб вивчення іноземних мов.
3. Принципи та критерії відбору автентичних текстів.
4. Доцільність використання автентичних текстів на заняттях з української мови як іноземної.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Горда О. Формування лінгвокраїнознавчої компетенції на прикладі вивчення нової української традиції: День вишиванки. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 10. Т. 1. С. 16–21.

Лещенко Т. О., Шевченко О. М., Юфименко В. Г. Інтеграція компонентів культури в процес навчання іноземних студентів української мови. *Молодий вчений*. Херсон. 2019. С. 148–151.

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. С.226–231.

Пікулицька Л. В. Читання автентичних текстів як ефективний спосіб вивчення української мови як іноземної. URL: [https:// repo.snau.edu.ua/ bitstream/123456789/8929/1/1.pdf](https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/8929/1/1.pdf)

Швець Г. Д. Краєзнавчі тексти в навчанні української мови як іноземної студентів гуманітарних спеціальностей (на матеріалі посібника «Знайомтеся: Київ»). *Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія*. Київ : Фенікс, 2019. С.258–283.

Швець Ганна. Мовний портрет Києва у сприйнятті українських та іноземних студентів (2018–2022 рр.). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С. 15–32.

Додаткова література:

Богиня Л. В. Використання сучасних технологій на заняттях з країнознавства як засіб підвищення мотивації іноземних студентів до навчання. *Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам : матеріали Міжнародного науково-методичного семінару (м. Харків, 20 лютого 2020 року)*. Харків : ХНАДУ, 2020. С. 19–23.

Валіт О. С. Український фольклор для іноземних студентів (з досвіду створення навчальних посібників на підготовчому відділенні). *Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам : матеріали Міжнародного науково-методичного семінару (м. Харків, 20 лютого 2020 року)*. Харків : ХНАДУ, 2020. С. 28–31.

Даниленко Л. В. Шляхи наповнення словника української мови іноземних студентів першого року навчання. URL: [http://dspace.zsmu.edu.ua/ bitstream/123456789/7418/1/64-69.pdf](http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/7418/1/64-69.pdf)

Криницька О. Методика вивчення краєзнавчого матеріалу на заняттях з української мови як іноземної. *Нова педагогічна думка*. 2016. № 2 (86). С. 47–52.

II. Завдання.

Доберіть автентичний матеріал* для заняття з іноземцем. Обґрунтуйте доцільність вашого вибору.

* Автентичний матеріал – це матеріал, зміст якого відображає реальну мову носіїв або компетентних користувачів мови. До автентичних матеріалів належать газетні статті, буклети, рекламні матеріали, художні твори, вірші, пісні тощо [Пікулицька Л. В. Читання автентичних текстів як ефективний спосіб вивчення української мови як іноземної].

Практичне заняття 5 **Особливості вивчення текстів пісень на заняттях** **з української мови як іноземної**

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Культурологічний аспект у вивченні української мови як іноземної через тексти пісень.
2. Пісня як мотиваційний фактор вивчення української мови іноземцями.
3. Особливості навчання пісенного матеріалу.
4. Послідовність вивчення пісні на заняття української мови як іноземної.
5. Особливості текстів народних пісень.
6. Використання автентичних текстів з країнознавчим наповненням.
7. Особливості текстів сучасних пісень.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Винник В. Використання пісенної творчості у процесі викладання української мови як іноземної. *Українська мова у світі: Зб-к матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції,*

9-10 листопада 2016. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. С. 64–68.

Даниленко Л. В. Шляхи наповнення словника української мови іноземних студентів першого року навчання. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/7418/1/64-69.pdf>

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. С. 291–306.

Шевченко О. М. *Пісенне мистецтво на заняттях з української мови як іноземної. Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 24 березня 2022 р.* Полтава, 2022. С. 317–319. URL: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/17919/1/Songs_at_the_Ukrainian_lessons.pdf

Додаткова література:

Назаревич Леся. Вивчення пісень на заняттях української мови як іноземної. URL: <https://open4ukrainian.education/vyvchennya-pisen-na-zanyattyah-ukrayinskoji-movy-yak-inozemnoyi/>

Найращі українські народні пісні. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=m4PV8EJt4xA>

II. Завдання.

Запропонуйте пісню для вивчення української мови. Обґрунтуйте ваш вибір. Розробіть покроковий план вивчення цієї пісні (1) підготуйте текст пісні; 2) підготуйте переклад цієї пісні; 3) завантажте текст та відео цієї пісні в робочу групу для прослуховування).

Практичне заняття 6

Інноваційні технології в навчанні іноземців

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Традиційні технології у вивченні української мови як іноземної.
2. Впровадження в навчальний процес інноваційних технологій.
3. Інтерактивні прийоми у вивченні мови.
4. Технічне вдосконалення процесу навчання на заняттях з української мови як іноземної.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Колесник А., Подворна М., Удовенко І. ТанDEM-технології як інноваційні технології навчання іноземних мов. *Сучасні дослідження з іноземної технології*. 2023. № 2 (24). С. 317–325.

Лагодзінська В. С. Традиційні й інноваційні методи навчання іноземних мов. *Ресурсно-орієнтоване навчання у вищій школі: проблеми, досвід, перспективи: матеріали всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конф. 26 лютого 2016 р.* Полтава: АКУП ПДАА, 2016. С. 229–232. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/5627>

Лещенко Т. Шевченко О. Інноваційні підходи у викладанні української мови як іноземної. *Мова. Свідомість. Концепт.* : зб. наук. статей. Мелітополь: МДПУ ім. Б.Хмельницького, 2016. С. 250–253.

Розлуцька Г. М. Інноваційні технології в педагогічному процесі вищої школи. *Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота.* Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. Вип. 20. С. 121–123.

Руднік Ю. Актуалізація проблеми застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2014. № 10 (Ч. 2). С. 125–131.

Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи. *Матеріали ІХ Міжнародної*

науково-практичної інтернет-конференції (м. Тернопіль, 28 квітня 2022). Тернопіль, 2022. 234 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/730407/1>

Шевченко О. М. Інноваційні методи та сучасні інформаційні технології у навчанні української мови іноземних студентів. *Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 19 березня 2020 р.* Полтава, 2020. С. 256–258.

Щепанська Христина. Інформаційні технології на заняттях української мови як іноземної в умовах дистанційного навчання. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної.* 2023. Випуск 17. С. 50–57.

Додаткова література:

Бондар Ю. О. Роль інтернет-технологій у навчанні іноземній мові. *Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам : матеріали Міжнародного науково-методичного семінару (м. Харків, 20 лютого 2020 року).* Харків : ХНАДУ, 2020. С. 24–27.

Інноваційні педагогічні технології : посібник / За ред. О. І. Огієнко; Авт.кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л. Радченко, К. В. Годлевська, Ю. М. Кобюк. Київ 2015. 314 с.

Лах Мар'яна Романівна. Інноваційні технології навчання в сучасній школі. URL : <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/>

Романюк Анна. Вивчаємо англійську з новими технологіями: 10 найкращих VR-застосунків. URL: <https://cambridge.ua/uk/blog/10-luchshikh-vr-prilozheniy-dlya-izucheniya-angliyskogo/>

Левинська О. Б. Огляд інноваційних педагогічних технологій: мотивація до навчання. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4pqzuq9ZIZ8>

Крамаренко О. Інноваційні технології навчання. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wLF4qUoV-ME>

Пометун О. Що таке інтерактивне навчання і чому воно ефективне. URL: https://www.youtube.com/watch?v=BEXRzDR_6hg

Юзвікевич Пшемислав. Сучасні технології та процес вивчення іноземної мови: позитиви й негативи. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2014. Випуск 10. С. 8–16.

Little D., Lewis T., Walker L. *Autonomous language learning in tandem*. Sheffield: Academic and Electronic Press. 2003. P. 145–156.

II. Завдання. Які інтерактивні прийоми у вивченні української мови як іноземної ви зможете використати на заняттях з іноземцями. Обґрунтуйте ваш вибір.

Практичне заняття 7

Гра як форма навчальної діяльності на заняттях з української мови як іноземної

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Гра як ефективний засіб навчання.
2. Методичне вивчення ігрових форм і методів навчання іноземної мови.
3. Класифікація навчальних ігор на заняттях з української мови як іноземної.
4. Моделювання навчальної гри.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Луцик Ірина. Рольова гра як засіб інтенсифікації процесу навчання іноземним мовам у педагогічному коледжі. *ВІСНИК ЛЬВІВ. УН-ТУ. Серія педагогічна*. 2007. Вип 22. С. 131–137.

Кнодель Л. В. Гра як метод навчання іноземних мов: монографія. Київ : 2015. 238 с.

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 324 с.

Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія. Київ : Фенікс, 2019. С.134–146.

Шевченко О. М., Владимірова В. І. Рольові ігри на заняттях з української мови як іноземної. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Полтава, 25 травня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 281–285.

Огринчук О. Рольова гра як засіб оптимізації і стимуляції процесу навчання української мови як іноземної. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2015. Випуск 2. С.302–308.

Додаткова література

Горпенко Г. О. Ділові ігри, рольові ігри, психодрама у викладанні іноземних мов: компаративний аналіз. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки*. Харків, 2014. Вип. 24. С.32–40.

П'яст Н. Й. Ігри як один із методів навчання на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). *Гуманізм та освіта. Електронне наукове видання матеріалів*. URL: [http:// conf.vntu.edu. ua/humed/2010/txt /Pyast_ Gorchynska.php](http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Pyast_Gorchynska.php)

Синчак О. Яблуко. Я буду любити українську культуру: дод. «Комунікативні ігри та розваги» до підруч. з укр. мови як інозем.: вищ. рівень. Львів : Вид-во УКУ, 2015. 143 с.

Пікулицька Л. В., Байдак Л. І. Рольова гра як один із методів оптимізації викладання української мови як іноземної. *Scienceandcivilization – 2016*. Sheffield, 2016. Volume 12. Philological sciences. Scienceandeducation LTD. С.14–19. URL: [http://repo.snau. edu.ua/bitstream.pdf](http://repo.snau.edu.ua/bitstream.pdf)

Shevchenko O. Conceptual foundations of the lingvoculturological approach to teaching Ukrainian to foreign students. *Modern science and practice. Abstracts of III International Scientific and Practical Conference*. 2021. P. 71–72.

Shevchenko O., Leshchenko T. Improvement of language training of foreign students. *Problems of practice, science and ways to solve them. Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference*. 2021. P. 99–101.

Чепіль М. М., Дудник Н. З. Педагогічні технології: навч. посібн. Київ : Академвидав, 2012. 224 с.

II. Завдання. Змодельуйте навчальну гру, яку ви використаєте на занятті з української мови як іноземної. Обґрунтуйте ваш вибір.

Практичне заняття 8-9

Навчальна екскурсія на занятті української мови як іноземної

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Особливості формування лінгвокультурної компетенції в іноземних студентів.
2. Навчальна екскурсія як комунікативно-пізнавальний метод.
3. Особливості проведення навчальної екскурсії.
4. Класифікаційні та диференційні особливості навчальних екскурсій.
5. Результати навчальної екскурсії для іноземців.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

Горда Оксана, Руснак Ольга. Навчальна екскурсія як ефективна форма заняття під час літніх шкіл із вивчення мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Випуск 31. Т.3. 2020. С. 110–114. URL: [file:///C:/Users/admin/Downloads /apgnd_2020_31\(3\)_19.pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/apgnd_2020_31(3)_19.pdf)

Соколова С. Місце навчальних екскурсій у вивченні української мови як іноземної. Тека *Kom. Pol.-Ukr. Zwiqz. Kult.* Lublin : OL PAN, 2015. S. 60–64. URL: http://www.pan-ol.lublin.pl/wydawnictwa/TZwiaz10/9_Sokolowa.pdf

Уварова Т. Про принципи проведення навчальних екскурсій у межах формування лінгвокультурної компетентності іноземних студентів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Вип. 24. Т. 2. С. 192–197. URL: <http://journals.urau.ua/index.php/2308-4855/article/view/176849>

Швець Г. Прийшов, побачив, вивчив : екскурсії в навчанні української мови як іноземної. *Українська мова у світі : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, 9–10 листопада 2016 р.* Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. С. 295–303. URL: <http://miok.lviv.ua/wp-content/uploads/2017/02/Сору-10-5-шрифт-збірник-укр-мова-Копія.pdf>

Додаткова література:

Літня школа «Крок до України». URL: <http://krok.miok.lviv.ua/uk/summer-school/conception/>

Некоз І. В. Підготовка і проведення екскурсій як одна з дієвих форм навчання студентів іноземній мові. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2016. № 18. С. 93–98.

Король Л. Л. Навчальна краєзнавча екскурсія іноземною мовою в групах нефілологічних факультетів педагогічного університету: теоретико-методичний аспект. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2013. Вип. 4 (57). С. 188–193. URL : <http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2009/4/32.pdf>

II. Завдання. Підготуйте навчальну екскурсію для студентів-іноземців*.

*У підготовці до навчальної екскурсії врахуйте критерії, розроблені Л. Л. Король та С. Соколовою [Король Л. Л. Навчальна краєзнавча екскурсія іноземною мовою в групах нефілологічних факультетів педагогічного університету: теоретико-методичний аспект. С.192; Соколова С. Місце навчальних екскурсій у вивченні української мови як іноземної. С. 61].

Критерії вибору навчальної екскурсії:

- 1) за змістом (краєзнавчі, мистецькі, історичні, географічні тощо);
- 2) за часом (короткотермінові, тривалі);
- 3) за черговістю під час навчального процесу (попередні, або вступні, супровідні, завершальні);
- 4) місцем проведення (аудиторні та позааудиторні).

Практичне заняття 10

Інтернет-технології на заняттях з української мови як іноземної

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Особливості сучасного навчального процесу.
2. Переваги та недоліки використання інтернет-ресурсів.
3. Особливості використання електронних матеріалів (відеоматеріали, звукозаписи, сайти для вивчення мови, електронні варіанти підручників, програми, мобільні додатки).
4. Вивчення української мови як іноземної в онлайн-форматі.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

Гриценко О. В. Інтернет-ресурси на заняттях з української мови як іноземної. *Гуманітарні виміри сучасної медичної освіти: міждисциплінарний діалог : кол. монографія*. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. С. 89–96.

Дистанційне навчання в умовах карантину: досвід та перспективи. Аналітико-методичні матеріали /кол. автор. ; за

загальною редакцією О. М. Топузова ; укл. М. В. Головка. Київ : Педагогічна думка, 2021. 192 с.

Зозуля І. Є., Стадній А. С. Використання онлайн-ресурсів та мобільних додатків у вивченні української мови як іноземної. *Міжнаціональна комунікація – полілог культур (актуальні питання навчання іноземців)* : зб. наук. праць / за заг. ред. проф. Л. В. Реві-Левшакової. Одеса : Одес.нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. С. 110 – 113.

Косенко Ю. Г. Можливості використання ІКТ та мережі інтернет під час самостійного вивчення іноземцями української мови. *Мова, історія, культура у лінгвокомунікативному просторі* : зб. наук. праць. Вип. 3. Суми : Сумський державний університет, 2016. С. 229 – 234.

Крок до України: Інтерактивний портал. URL: [http:// krok.miook.lviv.ua/uk](http://krok.miook.lviv.ua/uk)

Додаткова література:

Васьківська Галина. Проблеми і перспективи дистанційного навчання у світовому контексті. *Дидактичне забезпечення дистанційного навчання* : Форум «Самоосвіта вчителів», м. Київ, веб-сайт відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України, 11 черв. 2020 р., м. Київ, Україна. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/720910/>

Іванченко К. Тенденції розвитку дистанційної освіти в Україні. *Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія*. Вінниця, 2017. С. 85–88.

Довгий І. Освітні можливості Інтернет-технологій у вивченні мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2011. Вип. 6. С. 268–271.

Дущенко О. Оновлення вищої освіти на ґрунті застосування сучасних інтернет-технологій. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2015. Вип. 45. С. 136 – 140.

Слухай. Бібліотека аудіокниг українською мовою. URL: <https://sluhay.com.ua/>

Троян А. О., Урідія С. М. Використання інтернету при вивченні української мови як іноземної. URL: <http://eprints.library.odeku.edu.ua/6547>

Interactive Online Workbook for Beginner's Ukrainian by Yuri Shevchuk. URL: <http://s592234689.onlinehome.us/beginnersukrainian/index.html>

II. Завдання.

Навчальна практика:

а) навчальний відео діалог / монолог (до 5 хвилин, тема на вибір);

б) фото-/відео звіт (до 10 хвилин) заняття з української мови як іноземної (тема на вибір) + коментар.

Орієнтовний перелік навчальних тем

Український алфавіт.

Вітання. Прощання.

Вислови згоди / Вислови відмови.

Вислови ввічливості.

Знайомство.

Питальні слова.

Спілкування. Що ти робиш?

Спілкування. Що ти робив? Що ти робила?

Спілкування. Що ти будеш робити? Що ти робитимеш?

Спілкування з друзями.

Прохання. Вибачення.

Побажання. Комплімент.

Привітання зі святом.

Цифри. Гроші.

Котра зараз година?

Мій вихідний день.

Мій робочий день.

Моя сім'я.

Назви продуктів, страв і напоїв.

На ринку.
Супермаркет «Сільпо».
Страви української національної кухні.
Український борщ.
Кафе «Майдан».
Жіночий одяг.
Чоловічий одяг.
Як виглядає моя сестра?
Як виглядає мій товариш?
Риси характеру.
Поліклініка.
Аптека.
Моя кімната.
Мій будинок.
Моя квартира.
Правила для студента.
Навчання в Україні.
Волинський національний університет імені Лесі Українки.
Спілкування в університеті. На занятті. На перерві.
Пори року в Україні.
Місяці.
Погода.
Київ – столиця України.
Місто Луцьк.
Цікаві місця Луцька.
Міста України.
Транспорт.
Цікава Україна. Волинська Голландія.
Цікава Україна. Карпати.
Професійна діяльність. Я хочу бути ...
Відомі люди України.
Поезії письменників Волині.
Країни світу.

Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема, зміст роботи	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Особливості міжкультурної комунікації в контексті навчання українській мові як іноземній		
1.	Тема 2. Становлення і розвиток методики викладання української мови як іноземної.	10
2.	Тема 3. Проблеми міжкультурної комунікації під час вивчення української мови як іноземної..	10
3.	Тема 4. Особливості міжкультурної комунікація в контексті навчання українській мові як іноземній: успішний діалог.	10
Змістовий модуль 2.		
Лінгводидактичні особливості навчальних занять з української мови як іноземної		
3.	Тема 6. Краєзнавчо-орієнтована методика у викладанні української мови як іноземної.	10
4.	Тема 7. Особливості вивчення текстів пісень на заняттях з української мови як іноземної.	10
5	Тема 8. Інноваційні технології в навчанні іноземців.	15
6.	Тема 9. Гра як форма навчальної діяльності на заняттях з української мови як іноземної.	15
7.	Тема 10. Навчальна екскурсія на занятті української мови як іноземної.	15
8.	Тема 11. Інтернет-технології на заняттях з української мови як іноземної.	15

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю успішності студента – залік. Здобувачі освіти, які за час вивчення курсу в підсумку набрали 75 балів і вище, залік не складають. Усі інші здобувачі освіти готуються за основними питаннями курсу до заліку.

Перелік питань до заліку

1. Організаційні аспекти навчання української мови як іноземної.
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Державна мова в Україні.
3. Комунікативне призначення мови.
4. Поняття мовної норми.
5. Типи мовних норм.
6. Основні етапи становлення методики викладання української мови як іноземної.
7. Напрямки методики викладання української мови як іноземної.
8. Стандартні етикетні ситуації.
9. Парадигма українських мовних формул.
10. Аналіз сучасних підручників і посібників з української мови як іноземної.
11. Використання інноваційних технологій у викладанні української мови як іноземної.
12. Особливості ігрових технологій.
13. Особливості навчальних діалогів.
14. Особливості вивчення лексики української мови.
15. Морфологічні норми особливості вивчення.
16. Орфоепічні норми. Особливості вивчення.
17. Особливості вивчення синтаксичних норм.
18. Особливості навчальної екскурсії.
19. Використання модельованих текстів у викладанні української мови як іноземної.
20. Краєзнавчі тексти у викладанні української мови як іноземної.
21. Навчальні можливості фольклорних текстів.
22. Особливості вивчення навчальних комунікативних ситуацій.
23. Особливості вивчення побутових комунікативних ситуацій.
24. Особливості художніх текстів у навчанні української мови як іноземної.
25. Особливості фольклорних текстів у навчанні української мови як іноземної.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Не зараховано (необхідне перескладання)

Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Данилюк Н., Масицька Т. Навчально-методична база для вивчення української мови як іноземної на підготовчому відділенні. *STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA*, vol. VIII/1: 2020, pp. 19–32. URL: <https://core.ac.uk/download/344999850.pdf>
2. Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : робоча програма нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Вид 5-те, випр. і доп. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 24 с. (У співавт.). URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/>
3. Данилюк Н. О., Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна : силабус нормативної навчальної дисципліни для слухачів-іноземців підготовчого відділення. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 32 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20982/1/ukr_mova_inozemna2022.pdf
4. Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація : навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 232 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20151/3/ukr_mova_inoz_com.pdf
5. Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 324 с.
6. Danyluk N., Masytska T., O'Brien D., Rohach O. The main features of the Ukrainian grammar: a reference textbook for foreigners. Lutsk : Nadstyrja, 2022. 128 p.

Додаткова література:

Валіт О. С. Український фольклор для іноземних студентів (з досвіду створення навчальних посібників на підготовчому відділенні). *Новітні педагогічні технології у викладанні мов іноземним студентам : матеріали Міжнародного науково-методичного семінару (м. Харків, 20 лютого 2020 року)*. Харків : ХНАДУ, 2020. С. 28–31.

Даниленко Л. В. Шляхи наповнення словника української мови іноземних студентів першого року навчання. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/123456789/7418/1/64-69.pdf>

Державний стандарт з української мови як іноземної. Рівні А1–С1 / Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарєва, А. А. Дем'янюк та ін. Київ: Ін-т філології КНУ ім. Т. Шевченка, 2012. 32 с.

Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>

Зубков В. *Lingva Incognita*. Харків : Віват, 2019. 208 с.

Кричківська О. В., Бутковська О. С. Сучасні методики мовної підготовки іноземних студентів. *Вісник науки та освіти*. 2024.

№ 5 (23). С. 310–322. URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/12040/12101>

Космеда Тетяна. Проблеми методики викладання української мови як іноземної на сторінках журналу «Studia ukrainica varsoviensia» (2013–2022: до 10-літнього ювілею). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С.102–111. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/issue/view/275>

Мазурик Д. Державний стандарт з української мови як іноземної в термінах. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2016. Вип. 12. С. 121–125.

Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація. *V-ті читання Анатолія Вадимовича Свідзинського : матеріали доповідей* (Луцьк, – 01 березня 2024 р.). Луцьк : Вежа-Друк, 2024. С. 28–30.

Станкевич Ніна. Види мовленнєвої діяльності на етапах вивчення української мови як іноземної: напрями та перспективи наукових досліджень. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С.91–101. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinos/issue/view/275>

Berkeshchuk Inna S., Struk Ivanna M., Maksymiuk Oksana V., Masytska Tetiana E., Chorny Igor V. Modern Technologies and Applications of ICT in the Training Process of Teachers-Philologists. *International Journal of Higher Education*. 2020. Vol.9. No.7 (Special Issue). P. 84–93.

Пікулицька Л. В. Читання автентичних текстів як ефективний спосіб вивчення української мови як іноземної. URL: <https://repo.snauc.edu.ua/bitstream/123456789/8929/1/1.pdf>

Швець Г. Д. Краєзнавчі тексти в навчанні української мови як іноземної студентів гуманітарних спеціальностей (на матеріалі посібника «Знайомтеся: Київ»). *Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей: монографія*. Київ : Фенікс, 2019. С.258–283.

Швець Ганна. Мовний портрет Києва у сприйнятті українських та іноземних студентів (2018–2022 рр.). *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2023. Випуск 17. С. 15–32.

Швець Г. Д. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей : монографія. Київ : Фенікс, 2019. 529 с.

Interactive Online Workbook for Beginner's Ukrainian by Yuri Shevchuk. URL: <http://s592234689.onlinehome.us/beginnersukrainian/index.html>

Melnyk I., Masytska T., Holiukh L., Kravchuk V., Polezhaieva T., Honchar K. Evaluative Lexis in Contemporary Publicistic Discourse: Lexicological and Psycholinguistic Projection. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. Vol. 12, Issue 1, Spec. Issue XXVII. 2022. C. 12–19.

Посібники для іноземців:

Барчук О. Г., Волкова О. М., Ворона Н. О. та ін. Українська мова для іноземців : навчальний посібник.; за ред. Т. О. Дегтярьової. Вид. 3, стер. Суми : Університетська книга, 2018. 400 с.

Волкова О. М., Ворона Н. О., Голованенко Є. О. та ін. Ukrainian for Beginners. Українська для студентів-іноземців. Початковий рівень. Суми : Університетська книга, 2023. 305 с.

Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Ukrainian for Foreigners A1. Українська мова для іноземців. Рівень А1. Суми : Університетська книга, 2023. 279 с.

Дегтярьова Т. О., Дядченко, Г. В, Кулішенко Л. А. Українська мова для іноземців у таблицях та коментарях: навч. посібник. Суми: СумДУ, 2021. 123 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83665>

Дерба С. М. Знайомство з Україною : навч. посібник з укр. мови для інозем. студ. 2-ге вид., випр. і допов. Київ : Фенікс, 2013. 96 с.

Ключ до України: міста і люди : підручник з української мови як іноземної (рівні B2–C1) / І. Ключковська та ін. Львів : Колір ПРО, 2020. Ч. 1. 200 с.

Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців. Практикум (Рівні B1–B2). Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2017. 2-е вид., зм. й доп. 212 с.

Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2017. 218 с.

Масицька Т. Є. Українська мова як іноземна: комунікація: навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 232 с.

Масицька Т. Є., Сур'як М. В. Комунікація: я розмовляю українською : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 324 с.

Українська мова для іноземців. Рівень А1: навч. посібник / Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Суми: ПФ Видавництво «Університетська книга», 2020. 279 с. URL: https://www.yakaboo.ua/ua/ukrains-ka-mova-dlja-inozemciv-riven-a1.html#media_popup_fragment

Практикум з української мови для іноземних англомовних студентів 1-го курсу / упор. Л. В. Фоміна, А. М. Дудка, І. І. Кулікова, О. В. Самолисова. Харків : ХНМУ, 2017. 90 с.

Синчак О. Яблуко : підручник з української мови як іноземної. Львів : Вид-во УКУ, 2015. 360 с.

Синчак О. Яблуко. Я буду любити українську культуру: дод. «Комунікативні ігри та розваги» до підруч. з укр. мови як інозем.: вищ. рівень. Львів : Вид-во УКУ, 2015. 143 с.

Danyluk N., Masytska T., O'Brien D., Rohach O. The main features of the Ukrainian grammar: a reference textbook for foreigners. Lutsk : Nadstyrja, 2022. 128 p.

Інтернет-ресурси:

Крок до України: Інтерактивний портал. URL: <http://krok.mio.k.lviv.ua/uk>

МультиКалина. Дні тижня українською. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KQxu6-w0mPM&t=19s>

Найраці українські народні пісні. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=m4PV8EJt4xA>

Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики. URL: <https://speakukraine.net/>

7 дивовижних місць України. URL: <https://www.ukraine-is.com/uk/7-divovizhnix-misc-ukra%D1%97ni/>

Слухай. Бібліотека аудіокниг українською мовою. URL: <https://sluhay.com.ua/>

Українська мова як іноземна (рівні володіння). URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/02/Standart-L-vivs-koho-universytetu-ukrainska-mova-iak-inozemna-.pdf>

Український алфавіт. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9Kg4DqZ629g&t=57s>

Швець Г. Д. Психологічні передумови звернення до художнього тексту в навчанні української мови як іноземної. URL: https://periodicals.karazin.ua/language_teaching/article/view/15032/13988

Швець Г. Д. Есе в навчанні творчого письма українською мовою іноземних студентів-гуманітаріїв. URL: file:///C:/Users/admin/Downloads/Vznu_fi_2019_1_21.pdf

Цікавий Луцьк. URL: <https://konkurent.ua/publication/22517/so-varto-vidvidati-kozhnomu-turistu-v-lucku-foto/>

Янко Гортайло. Де сховалися кошенята. Вчимо прийменники. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pgADeqPEQaw&t=19s>

7 дивовижних місць України. URL: https://www.ukraine-is.com/uk/7-divovi_zhnix-misc-ukra%D1%97ni/

Studio Nebo. Lutsk. Let's go to Lutsk. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TUv6EU4Blec&t=9s>

Для нотаток

Для нотаток

Навчально-методичне видання

Масицька Тетяна Євгенівна

Українська мова як іноземна: комунікація

навчально-методичні рекомендації
до вивчення вибіркового освітнього компонента

Формат 60x84 1/16. Обсяг 3,26 ум. друк. арк., 3,01 обл.-вид. арк.
Наклад 100 пр. Зам. 79. Виготовлювач – Вежа-Друк
(м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. 38 066 936 25 49).
Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.